

Ktorého tak miloval

Najradšej mal kázne, v ktorých vysvetľoval Písmo. Interpretoval moje slová vášnivo, priamo a s úctyhodnou hĺbkou. Tisíckrát prekrúteným myšlienkam vracal ich priamočiary jednoduchý význam a ja som ho za to miloval každým dňom viac. Hovoriť pravdu vedel najlepšie Albert.

Každý deň sa zobudil o šiestej. Hneď po rozlepení modrých očí sa ponat'ahoval, prežehnal a poďakoval mi za nový deň. Nikdy mi nezabudol prisľúbiť, že sa ho bude snažiť zasvätiť len mne. Vyprosil milosť pre hriešnikov a odobral sa uvariť si zelený čaj. S pariacou šálkou sa ešte v pyžame posadil k notebooku a otvoril kázeň. Túto konkrétnu začal písať už deň predtým. Trápil sa s ňou dlho do noci, až mi ho bolo ľúto, keď tam uzímaný stuhnutý rozjímal nad mojimi myšlienkami. Ani teraz kázeň nedokončil, pretože sa musel pozbierať a pripraviť na rannú omšu. Svedomitý Albert.

Počas omše sa Albert plne koncentroval a obracal svoje myšlienky na mňa najlepšie ako to len vedel. Rád som ho pozoroval pri práci. Bol strohý v predpísaných patetických gestách a keď prišlo na čítanie, dokázal všetkých presvedčiť o tom, že obsah svätých kníh je niečo, čo treba brať vážne. Obdivoval som ho, a tak trochu som sa pyšne naparoval, lebo Albert bol kým bol aj vďaka mne. Kiežby bol každý aspoň trošku Albert.

Pokiaľ práve nebol piatok, zjedol Albert po rannej omši raňajky a čo najrýchlejšie sa vrátil k svojej kázni. Ani raz sa pri náročných vetných konštrukciách nezamračil. Ani si len nervózne neprehrabol svetlé vlasy a nepokrčil obočím. Písal horlivo a oduševnene. Kázeň sa mi už teraz zdala úžasná, a to ju ešte neprečítal nahlas tým rzným múdрым hlasom. Začal som sa o niečo viac tešiť na nedeľu, ktorá bola inak mojim najmenej obľúbeným dňom. Význam mojim nedeliam vracalo iba pár ľudí. Najmä Albert.

Celý deň sa mu podarilo vyhýbať priamemu kontaktu s ľuďmi. V spovednici bol zakrytý nepreniknuteľnou tmou. Po večernej omši odišiel tak skoro, že miništranti mu nemali čas povedať ani pozdrav. A večer už bol iba o ňom. Prezliekol sa z čierneho rúcha tak rýchlo, že by som sa bol až urazil. Ale bol to Albert a pri ňom rád prižmúrim oko. Keď mal na sebe tepláky, sveter a hrubú bundu, vyzeral ako celkom obyčajný mladý muž. Tvár anjela a úprimná добрota v očiach mu prezlečením rúcha nezmizli, ale jeho vlúdny výraz bol zamenený za akýsi mdlý úškl'abok. Bez zbytočného čakania sa vybral na svoju tradičnú večernú prechádzku. Neodradila ho ani zima, hoci som dúfal, že sneh a mráz ho udržia na fare. Albert nemal rád, keď nič nerobil. Chodil na dlhé prechádzky a vracal sa taký vysilený, že po krátkej sprche zaľahol do postele. Len únava a Albert.

Ani na prechádzke ho nik nezastavil. Kráčal a kráčal až kým si necítil prsty na nohách ani na rukách. Obišiel tak veľkú časť dediny a zima zahнала nechcené myšlienky. Tešil sa tomu. V hlave som mu ostal len ja a tak sa mu to páčilo. Rozmýšľal nad ďalšou kázňou, analyzoval časti Písma, ktoré ho trápili a sem-tam mi v myšlienkach poďakoval za podporu. Páčilo sa mi to. Miloval som, keď sa so mnou rozprával a rozmýšľal nad mojimi slovami. Málokto bol ku mne taký úprimný ako Albert.

Schúliť sa pod perinu mu padlo vhod. Na malý moment na nič nemyslel, ušiel som mu aj ja. Ale potom, keď už sme obaja dúfali silnejšie než kedykoľvek predtým, to prišlo. Albert

nechal za sebou prežitý deň a zo srdca priamo do hlavy sa mu úlisne vplazili jeho skutočné pocity. Usedavo a nezastaviteľne sa rozplakal. Ach, Albert, môj milovaný Albert.

***

Albert túžobne očakával dni voľna. Do kostola ho prišiel zastúpiť iný kňaz, ktorému stroho vysvetlil maličkosti ohľadom nasledujúcich dní. Potom sa rýchlo zbalil, nasadol do auta a už ho vo farnosti nebolo. V momente, keď za sebou zavrel dvere, zahodil za hlavu svoju identitu. V ten deň bol niekým úplne iným. Zle sa mi na to pozeralo, ale nikto nie je dokonalý. Ani Albert.

Peter ho už čakal na príjazdovej ceste pred chatou. Bola neďaleko jeho fary, preto nikomu nebolo podozrivé keď tam trávil pár dní do roka. Peter postával v papučiach na prahu a pozeral sa ako Albert náhlivo vystupuje z auta. Rýchlo za sebou zamkol a náhlil sa k starému priateľovi. Nečakal na pozvanie dnu, bez slova prešmykol sa okolo neho. Bol až nebezpečne blízko. Peter sa uškrnul a zavrel vchodové dvere. Obzrel sa ponad plece do obývačky, kde sa už na gauči rozvalil Albert.

„Ani ma nepozdravíš?“ spýtal sa Peter s troškou uštipačnosti. Peter bol vtipný a veselý extrovert. Albert a on boli sto a jedno, ale dívať sa na nich spolu bolo opojné. Už na ich prvé stretnutie v seminári som sa neuveriteľne tešil. Zapadli ku sebe ako obrázok. Ambiciózny karierista Peter a utiahnutý pokojný Albert.

„Čauko,“ utrúsil Albert unavene. „Nabudúce by si si mal vypýtať farnosť niekde bližšie,“ postávať sa a pokrútil od spojky uboleným členkom.

„Ale no, vieš, že takto je to ideálne.“ Peter stál chrbtom ku gauču a pozorne z okna hľadel na okolie. Nikde ani nohy. Padal sneh a fúkal slabý vietor. Vrcholky stromov okolitého lesa boli celé biele. Nikto nepôjde okolo, pomyslel si spokojne, ale aj tak zastrel žalúzie.

Albert si medzitým zložil čiapku, vyzliekol bundu a šiel ich zavesiť do chodby. Potom sa už slušnejšie usadil a spokojne sa usmial pri pohľade na Petra. Úzkosť, ktorá ho sprevádzala celú cestu na opačný koniec krajiny, začala miznúť. Tešil som sa, že Albert je konečne relatívne šťastný, ale radšej som sa pripravoval na bolesť, ktorú spolu vytrpíme neskôr. Raz sa bude musieť rozlúčiť a vrátiť. Opäť to budeme len smútok, ja a Albert.

„Čo budeš piť?“ spýtal sa Peter so spokojným úsmevom na tvári a dvomi fľašami v ruke.

„Nič, ďakujem,“ odmietol Albert pokojne. Nevedel z Petra spustiť oči ani myseľ. Nič iné v nej nemal. Mňa ani realitu. Odstrčil nás do najtmavšieho kúta.

„Nebud' smiešny,“ ofrkol Peter a nalial im obom drahý koňak. Bez slova do seba naraz obrátili poháre. Peter opäť nalial a čakal, kým Albert vypije druhý pohár. Na dosiahnutie magickej hranice otvorenosti bolo potrebných dvanásť centilitrov alkoholu. Albert sa chvíľu ostýchal, ale potom koňak konečne vypil a jemu nepodobným ráznym cinknutím ho položil na stôl. Náhle zložil hlavu na Petrove kolená a začal rozprávať. Vravrel Petrovi veci, ktoré som vedel len ja. A on počúval, lebo tak som mu to kázal a navyše si to počúvanie nesmierne užíval. Mal na kolenách svojho Alberta a mňa postupne z myšlienok vyhnal. Nemohol som sa na nich hnevať. Nerobili nič hriechne. Potrebovali len lásku a jeden druhého.

Albert nemal na srdci veľa pozitívnych vecí. Po chvíli sa stratil v témach, ktoré zožierali aj Petra.

„Len občas sa cítim šťastný,“ priznal sa Albert a zodvihol sa z Petrových kolien. Sám im dolial ďalší koňak a s pohárom v ruke sa schúlil do kľbka čo najbližšie k svojmu priateľovi. „Rád robím svoju robotu,“ dodal rýchlo, „ale je to náročné byť úprimný k ľuďom, keď sebe samému neustále klamem.“

Peter sa na neho spýtavo pozrel, tak Albert pokračoval: „Vždy si hovorím, že už tu neprídem. Že to tak bude lepšie pre všetkých. Lenže potom mi napadne aký som tu spokojný. Tu som úprimný k tebe aj sebe. Otvorene tu viem povedať všetko, čo skutočne cítim. Neprehrávať si to len v hlave, ale naozaj sa vyroznávať. Ani nevieš, aký som za to vďačný.“ Pri tých slovách sa milo usmial a Peter sa ešte viac roztopil. Albert však ešte nemienil skončiť.

„Strašne sa nenávidím, zlato,“ vzdychol a Peter začal v duchu hromžiť. Albertove zrútenia prichádzali väčšinou o dosť neskôr. Peter bol rád, že mu vie pomôcť a nikdy by ho nezahriakol, ale ak sa Albert opúšťa už teraz, znamená to, že zvyšok ich dovolenky bude poznačený stigmou smútku.

„Boh nám naloží na plecía len toľko, koľko zvládneme uniesť,“ povedal nakoniec Peter.

„To je všetko?“ Albert bol zvyknutý na omnoho obširnejšiu útechu.

„Zatiaľ áno. A teraz sa na chvíľu prestaň neznášať. Bude to pekný večer.“ Petrovmu presvedčivému hlasu nemohol vzdorovať. A hoci Peter sa väčšinu svojho života cítil rovnako mizerne, tentoraz mal pravdu. Naozaj to bol pekný večer. Cítili sa šťastní. A Albert sa navyše cítil, akoby bol opäť Albert.

Ich spoločné dni sa mňali neprijemne rýchlo. Väčšinu času si ich užívali, ale občas sa jeden či druhý zložili. Častejšie Albert. Peter robil česť svojmu menu aj svojej bezstarostnej povahe. Nehovorili to nahlas, ale obaja boli zmätení. Stále to bol príbeh bez rozuzlenia a hoci ich srdcia divo bili, robili to zdanlivo do prázdna. Niekde v tom chaose ľudskosti som sa im ja úplne stratil. Bolo mi jasné, že keď budú opäť sami, budú to ľutovať a odprosovať sa. Alberta to bude zožierať dlhšie, Peter sa spamätá rýchlo a zaradí sa do svojho bežného kolobehu. Albert začne opäť písať svoje krásne kázne, aby som mu odpustil. Ako im ukázať, že sa nehnevám? Jediné, čo ma na tých dvoch skutočne zarmútilo bola sila ich nenávisti k sebe samým. Ako chceli milovať iných, keď neznášali samých seba? Ani na chvíľku neuvažovali nad tým, že sú presne takí, akých som si ich vysníval. Hlavne môj anjelský Albert.

V posledný deň voľna sa Albert uplakaný zbalil, silno objal Petra na rozlúčku a vyrazil na cestu späť. Keď vychádzal z lesa, takmer sa zrazil s oproti idúcim autom, pretože pre slzy poriadne nevidel. Auto odbočilo na vedľajšiu cestu z ktorej práve vyšiel a celý incident ostal zabudnutý v momente, keď sa Albertovi prestali triasť ruky. Celý čas šoféroval so strnulým výrazom na tvári a keď za tmy prišiel na svoju faru bol rád, že sa môže konečne vyspať. Cítil sa osamelo ako nikdy a len ma prosil aby mohol zaspáť a na nič nemyslieť. Kto som ja, aby som mu to nedovolil. Albert v tú noc nevyronil ani jediná slzu. Kiežby to tak bolo vždy, však Albert?

Po piatkovej rannej omši vybral zo schránky všetky obálky. Robil to mechanicky a to, že jedna je ozdobená fialovou pečatou, si všimol až vo vnútri.

„Pastiersky list?“ zašomral. „Teraz?“ Nechystala sa žiadna výnimočná nedeľa, biskupi sa nemuseli obťažovať s písaním. Náhlivo zlomil pečať a začal čítať. Pozoroval som, ako bledne a ako sa mu prsty začínajú nekontrolovateľne triasť. Nečinne som sa prizeral, keď sa tvrdo zviezol na stoličku a sťažka si podoprel hlavu. Po dočítaní svojej novej nedeľnej kázne sa opätovne pozrel do obálky a našiel, čo hľadal. Odkaz napísaný úhľadným písmom spôsobil, že sa mu začala triasť spodná pera, ale z očí mu nevyšla ani jedná slza.

„Slzy za volant nepatria, Albert.“

V nedeľu šiel na omšu ako na bojisko. Slová odriekal mechanicky a ešte aj gestá, na ktoré bol taký strohý, dnes pôsobili rovnako pateticky ako u väčšiny. Obaja sme však čakali len na kázeň. Tie dva dni, ktoré mal na spamätanie sa niesli v duchu odolávania obrovskej túžby zavolať Petrovi. Udržal sa. Bola by to najväčšia hlúposť.

Prečítal evanjelium. Stále mal svoj rozhodný presvedčivý hlas. Držal sa. Išlo mu to skvelo. Po krátkom zaváhaní vytiahol zaslané papiere, úhľadne ich vystrel a začal čítať. Slová, ktoré prednášal boli hlbokou urážkou celého môjho učenia a poslstva. Ale Albert čítal a čítal. Prednášal politické názory, ktoré mu kázali prednášať a urážal tým ľudí, ktorých nemal právo súdiť. Nehneval som sa na neho. Hneval som sa na ľudí, ktorí ho počúvali oveľa oduševnenejšie ako keď hlásal pravdy evanjelia. V hlavách sa im prehadzovali súhlasné myšlienky. Rozmýšľali o tom, že tento ich krehký farár možno skutočne má pravdu. Konečne hovorí rozumne, tešili sa.

Albert občas zdvihol hlavu od papierov a premeral si ich tváre. Keď videl, aká je väčšina nadšená tými tvrdými slovami, ktoré nemali nič spoločné s vierou, rozzúrilo sa. To spôsobilo iba to, že čítal ešte výraznejšie a na ľudí to pôsobilo ako magnet. Verili mu všetko. Albert sa potom dostal k tej najohavnejšej časti. Bola to pasáž krásne zaobalená v iných urážlivých odsekoch, ale jej význam bol jasný a priamočiary.

„Homosexuálov nemôžeme rešpektovať takých, akí sú!“ prečítal Albert zúrivým hlasom a z očí mu vyšli slzy. „Nezaslúžia si toleranciu ani pochopenie,“ pokračoval. „Modlime sa, drahí kresťania, aby títo ľudia našli cestu viery a spásy. Sú to stratené existencie, ktoré opustili Boha a Boh opustil ich. Je na nás, aby sme im ukázali cestu späť k nášmu otcovi!“ Kázeň ešte chvíľu pokračovala v podobnom duchu a Albert ju celú preplakal. Ľudia boli nadšení. Oceňovali Albertovo oduševnenie a zdalo sa im, že nikdy nehovoril viac od srdca. Niektorí mali chuť mu zatlieskať.

Zvyšok omše odslúžil len mdlý duch. Ani zďaleka to nebol Albert.

Nerozmýšľal triezvo. Šoféroval rýchlo. Zasněžené šmykľavé cesty si nevšímal. Aj tak mu trvalo pár hodín dostať sa k Petrovej fare. Keď konečne vošiel na parkovisko, prudko zabrzdil a vyskočil z auta najsvižnejšie ako mu to šlo. Ani nezamkol. Nezvonil a neklopal, Peter faru nechával otvorenú. Vošiel dnu a hneď skenoval okolie. Peter práve náhlivo vošiel do chodby pozrieť sa, kto spôsobil toľký ruch. Nestihol ani pípnuť. Albert ho silno objal a zaboril si nos do jeho ramien. Potreboval bezpečie a väčšiu úľavu ako objat' Petra si nevedel predstaviť.

„Čo to stváraš?“ zavrčal Peter po chvíli, keď sa Albertovo dýchanie spomalilo. Odtiahol sa a uprene na neho pozeral z bezpečnej diaľky.

„Mal som...“ začal Albert pomaly.

„Mal si prečítať kázeň. Ja viem,“ nenechal ho Peter dohovoriť a prísne na neho pozeral.

„Odkiaľ to vieš?“

„Aj ja som ju čítal.“ Peter bol úplne pokojný. Albert nechápal, kde sa v ňom našlo toľko vyrovnanosti. Čítal o sebe, že som ho opustil, a vôbec to ním neotriaslo. Ja som vedel, že Petra to nedesí, pretože si dávno myslel, že ho neznášam. Ale Albert to netušil. Peter bol jeho skala.

„My dvaja sme spolu skončili, Albert“ oznámil mu jednoducho. „Ale to ti muselo byť jasné hneď, nie?“ Albertovi sa zdalo, že niekde v diaľke počul kohúta.

„Tak teraz čo?“

„Tak teraz nič.“ Peter pokrčil plecami a zmizol za najbližším rohom. Stoický pokoj ho začal opúšťať, ale odmietal to Albertovi ukázať.

„Maj sa, Albert,“ zakričal za ním schovaný stenou a lámajúcou sa maskou vyrovnanosti. Po pár mlkvych momentoch počul zatváranie dverí. Vydýchol si až keď z parkoviska zmizlo Albertovo auto. Svoju veľkú budúcnosť v diecéze má teraz o niečo istejšiu. Cítil sa však mŕtvo. Nehodlal som mu to uľahčiť. Zvolil si svetskú cestu a najviac tým utrpel môj milovaný Albert.

Otázka, ktorú položil Petrovi mu stále behala po rozume. Veru, čo urobíš teraz, Albert?